

Lov om trossamfund - Vi nåede det bedst mulige!

Kirkeordførerne fra de partier, der omtales i artiklen: Pelle Dragsted (Enh.), Carolina Magdalene Maier (Alt), Karen Klint (S), Trine Torp (SF), Marianne Jøved (RV) og Mette Bock (Lib).
Foto: Steen Brogaard.

af Lone Ree Milkær, forperson og Ole Wolf, talsperson

Torsdag d. 7. december vedtog Folketinget en revision af den lov, der beskriver, hvordan man bliver godkendt som trossamfund.

Humanistisk Samfund har engageret sig meget i behandlingen af lovforslaget, fordi vi har ønsket, at man skal ligestille livssynssamfund med trossamfund.

I loven defineres et trossamfund ved, at man tror "på magter, som står over mennesker og naturlove". Vi mener, det er forkert, at vi ikke kan foretage vielser med juridisk gyldighed, alene fordi vi ikke falder ind under denne definition.

Hvad opnåede vi?

Desværre opnåede vi ikke den ligestilling, vi gerne ville. Men vi nåede meget undervejs.

For første gang nogen sinde var godkendelsen af livssyn en væsentlig del af en diskussion i folketingssalen og indtil flere ordførere nævnte fra talerstolen, at de sympatiserede med vores ønske om ligestilling.

Enhedslisten stillede et ændringsforslag om at ligestille livssynssamfund med trossamfund, Alternativet støttede det. Det er i sig selv en stor sejr, at vores krav om ligestilling også har vundet opbakning i Folketinget.

Men vi nåede mere end det. I Kirkeudvalgets betænkning til lovforslaget har Socialdemokratiet, Radikale Venstre og SF angivet, at

de gerne vil "deltage i en videre drøftelse af, om vi i Danmark skal have en formel definition af, hvad vi her i landet forstår ved et »livssynssamfund«, herunder om eventuelt godkendte livssynssamfund skal kunne opnå rettigheder eller privilegier, som kan sammenlignes med godkendte trossamfunds forhold. S, RV og SF finder dog, at det i givet fald så bør ske gennem en særskilt lovgivning for livssynssamfund."

Fra Folketingets talerstol sagde Socialdemokratiets kirkeordfører Karen Klint, at en sådan drøftelse kunne ske i et ekspertudvalg.

Kirkeminister Mette Bock svarede, at hun var åben overfor en sådan diskussion. Regeringen vil dog ikke selv tage initiativ til den. Hun fortalte også, at Liberal Alliance ikke har taget stilling til, hvad de mener om en lov for livssynssamfund.

Selv om et ønske om yderligere undersøgelser ikke er det samme som et tilsagn om ny lovgivning, er det en stor sejr, der kan vise sig at være et afgørende skridt på vejen.

Hvad nu?

Næste skridt bliver at arbejde for at få gennemført de undersøgelser, som S, R og SF har ønsket. Det munder forhåbentlig ud i et lovforslag. Men vil der være flertal for det? Det vil vi arbejde for. Og vi vil ikke kun arbejde for at få opbakning fra venstre side af salen. Vi synes, at denne sag også bør kunne støttes af borgerligere politikere, og det vil vi arbejde for i den kommende tid.

Unge humanister planlægger sommerlejr - og meget andet

af Franciska Brodersen, Unge Humanister

I sommers fik jeg en besked fra Johanna, min medunderviser fra konfirmations-gruppen i Humanistisk Samfund. "Vil du være med til at starte en humanistisk ungdomsorganisation?" spurgte hun. Det sagde jeg straks ja til. Johanna og jeg er nemlig nogle af dem, der trækker aldersgennemsnittet ned hos de frivillige i Humanistisk Samfund, og så er vi begge to tidligere konfirmander, jeg fra 2011, Johanna fra 2013. Og selvom vi er glade for at være konfirmationsundervisere, så kunne vi godt tænke os at være med i en humanistisk forening, der havde de unge helt i centrum. Et sted hvor konfirmanderne kunne blive ved med at komme og være aktive og konstant lære nyt og udfordre hinanden inden for det humanistiske livssyn. Johanna havde været på inspirationstur til Norge, hvor hun var med i Humanistisk Ungdoms sommerlejr, og derfra kom hun hjem sprængtfuld med gode ideer til, hvordan vi skulle lave vores egen sommerlejr for unge humanister. Jeg selv og Amanda kom på vognen og senere Tristan, så nu er vi fire, der er med til at starte projektet op.

Vores mål er at planlægge en sommerlejr i sommerferien 2018, som senere skal danne medlemsgrundlag for foreningen, vi har døbt

Unge Humanister. Planlægningen er i fuld sving, og sommerlejrens tema skal være "ulighed". Programmet skal være en slags udbygget konfirmationsweekend, hvor der vil være oplæg, debatter, diskussioner og workshops. Vi har også planer om at inddrage kreative elementer i workshopsne samt morgensang.

Vores forening og arbejdet i sommerlejren er hundrede procent drevet af frivillige kræfter, og det er lavet af unge til unge, da vores medlemmer vil være i aldersgruppen 14-30. Ligeledes er sommerlejren alkoholfri men alligevel fuld af sjov og sociale arrangementer.

I januar afholder vi et informationsmøde for alle unge nysgerrige, der kunne have lyst til at være med til at planlægge sommerlejren, så hvis du eller nogen, du kender, skulle have lyst til at være med, så spred endeligt ordet. Det samme gælder, hvis man har lyst til at deltage i selve sommerlejren, der vil strække sig over fem dage i slutningen af juli eller starten af august. Man kan like vores facebookside "Unge Humanister", her vil der komme løbende information om infomøde, sommerlejr osv. Og så er man altid velkommen til at skrive til en af os, hvis man vil høre mere eller man vil være med.

Humanisme ved kommunalvalget?

Af Kelvin Nielsen, forperson HS Hovedstaden

Under overskriften "Glem ikke humanismen når du stemmer til Borgerrepræsentationen" afholdt lokalafdelingen for Hovedstaden den 7. november 2017 et valgmøde, hvor 9 forskellige partier var repræsenteret. Man kunne møde Karina Bergmann fra Liberal Alliance, Allan Christensen fra Dansk Folkeparti, Susan Hedlund fra Socialdemokratiet, Lena Holm Jensen fra Venstre, Morten Melchior fra Det Konservative Folkeparti, Knud Holt Nielsen fra Enhedslisten, Tommy Petersen fra Det Radikale Venstre og Sisse Willing fra Socialtisk Folkeparti.

Politikerne var på forhånd orienteret om, at det vi godt ville have spot på blandt andet var: "Hvad er en humanistisk politik i landet største kommune?"

Det kunne forstås i bred politisk forstand. For eksempel har der i København i de senere år været en meget stor diskussion om kommunens jobcentre. Københavns Kommunes har i flere år haft den tvivlsomme danmarkrekord at være den kommune, hvor færrest udsatte borgere får førtidspension og fleksjob. Nogle har beskrevet Jobcentrets indsats som inhuman, men er det det samme, som at det er humanistisk politik at ændre forholdene for udsatte borgere?

Vi ville selvfølgelig også gerne sætte fokus på Humanistisk Samfunds mærkesager om ligestilling af livssyn, hvad i kommunal sammenhæng blandt andet kan være at få overflyttet civilregistreringen fra Folkekirken til Borgerservice.

I forhold til spørgsmål om kritikken af Jobcentret var paneldeltagerne enige om, at det ikke var noget lokalpolitikere kunne bestemme. Forvaltningens jurister vurderer, at Københavns kommune overholder loven og det er på grund af en utilstrækkelig lovgivning, at problemet opstår. Men nu vil man forsøge at igangsætte indsatser, der i andre kommuners jobcentre har givet gode resultater indenfor den samme lovgivning.

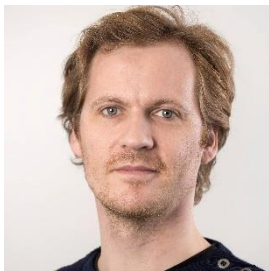
Vi lavede en ja/nej runde i forhold til civilregistrering og adskillelse af kirke og stat: Blå blok, undtaget Liberal Alliance vil ikke arbejde for at få overflyttet civilregistreringen eller større adskillelse af kirke og stat. Mens repræsentanterne for den røde/grønne side godt ville. Så der blev givet et spinket håndslag på, at man i Borgerrepræsentationen vil slå et slag for, at Folketinget får taget sig sammen og får overflyttet civilregistreringen til kommunerne. Ligesom kommunerne i Sønderjylland siden genforeningen i 1920 har varetaget civilregistreringen.

Aftenen var spændende og politikerne fik markeret deres forskellige politiske holdninger, ligesom der var spidsfindige spørgsmål fra salen. Den kedelige side af valgmødet var, at der blot var mødt 20 deltagere op. Men ved næste kommunevalg går vi efter, at salen bliver propfyldt. Og da flere af politikerne efterfølgende er valgt/genvalgt til Borgerrepræsentation, håber vi de husker os, og at vi har etablere lidt tættere kontakter til det politiske niveau i Hovedstaden.

Når staten fejrer hadprædikanter

Hvorfor blande sig som ikke-troende, når et trossamfund markerer sine mærkedage og fejrer deres profeter, helgener og andre vigtige personer? Vi har spurgt en af bagmændene bag hjemmesiden www.luther-2017.dk, hvorfor de har lavet hjemmesiden.

Af Thomas Bjørnstad Platz

Der er to grunde til at blande sig, når det gælder Reformations-jubilæet og fejringen af Martin Luther i år forholder det sig dog anderledes. Dels fordi trossamfundet er Folkekirken, der både har

egen beskatningsret og får støtte fra staten via finansloven. Dels fordi jubilæet afholdes af det officielle Danmark med dronningen i spidsen og har modtaget over 13 mio. kr. fra ministerier og Folketinget.

Men er Martin Luther overhovedet værd at fejre? Er man humanist, ateist eller blot sekulært indstillet må svaret nok være nej. Martin Luther var på mange måder en rabiater hadprædikant, der dæmoniserede stort set alt og alle, der var uenige med ham. Han slog til lyd for død eller dødsstraf over paver, hekse, muslimer, gudsbespottere, oprørere, utro ægtefolk, prostituerede, homoseksuelle, hustruer, der sagde nej til sex m.fl. Det hører man dog ikke meget om.

I den danske offentlighed får vi nemlig ofte præsenteret et glansbillede af Martin Luther. Ikke blot var han helten, der foretog et generalopgør med den katolske pavekirke. Han blev også kilde til alle mulige fremskridt.

Ifølge en del lagde han endda de første grundsten til moderne demokrati, frihed, lighed og adskillelse af kirke og stat.

Problemet er blot, at billedet i nogle tilfælde er ensidigt, i andre tilfælde regulær historieforfalskning. Og billedet er primært malet af lutheranere, hvad enten de er præster, universitetsansatte teologer eller politikere med rødder i Folkekirken.

Der er derfor behov for at trække de mørke og gemte sider af Luther og reformationen frem i lyset og tegne et modbillede. Dermed kan vi komme nærmere et mere retvisende og dækkende billede af både Luther og reformationen.

Det er baggrunden for, at vi har lavet hjemmesiden www.luther-2017.dk, der præsenterer et udvalg af stærkt problematiske Luther-citater, der viser hans had til jøder og muslimer, hans nedvurdering af kvinder og hans afvisning af frihed og demokrati.

Indholdet om Martin Luther på hjemmesiden er baseret på Jens-André Herbeners *Luther – Antidemokrat og statsidol* og på Frederik Stjernfeldts *Syv myter om Martin Luther*. Begge bøger indeholder talrige Luther-citater, hvoraf en del optræder på hjemmesiden.

Snart vil hjemmesiden blive suppleret med oplysninger og citater, der kaster lys over nogle af reformationens og lutheranismens dystre konsekvenser i Danmark, men også i fx Nazi-Tyskland.

Er vi fornuftige og ansvarlige væsner?

af Karin Liltorp

I løbet af den kommende tid, vil vi i HS bruge tid på at granske foreningens værdigrundlag for at blive klogere på, hvad humanisme egentlig er for os. Værdierne kan man læse

mere om på [hjemmesiden](#) og er i øvrigt opsummeret i 6 udsagn i det [Nordiske Humanist Manifest](#). I manifestet kan man bl.a. læse at "Humanister opfordrer til kritisk granskning af alle ideer og opfattelser, inklusiv vores egne." Her i medlemsbladet vil vi tage denne opfordring alvorligt: I løbet af de næste måneder vi sørge for at være djævleadvokater på de 6 udsagn i manifestet. Som medlem af redaktionen har jeg udvalgt mig selv til at lægge ud, og vil herefter sende stafetten videre.

(1) Humanisme er et sekulært livssyn. Det har som sit udgangspunkt, at mennesker er en del af naturen, født frie, alle med samme værdighed og rettigheder, og udstyret med fornuft og samvittighed.

At vi er en del af naturen, kan man nok ikke bestride, men resten er måske mere tvivlsomt? Født frie? Udsagnet har sit udgangspunkt i en tid, hvor fæstebønder ikke havde ret til at forlade sit fødested uden herremandens tilladelse. Forståeligt, at man ville sige, at det var urimeligt at være født til en sådan skæbne. Men giver det mening i dag? Og hvordan hænger "fri" sammen med de tusindvis af krav, der bliver stillet til det individuelle menneske fra fødsel til død i det moderne samfund? Vi er efter sigende også udstyret med både fornuft og samvittighed. Men er det sådan, den menneskelige natur er: Er vi bevidste, selvtænkende, fornuftige væsner – eller er vi snarere en kompleks

algoritme, der handler ud fra en kombination af gener, erfaringer, kost og vejrforhold. Videnskaben peger jo i retning af, at der er en teknisk forklaring på langt de fleste af vores handlinger. Eftersom vi ikke opfatter en computer, som ellers altid giver et rigtigt svar, som "fornuftig", kan man ligeledes tvivle på, at mennesker har en reel fornuft. Måske er vi udelukkende styret af signalstoffer, som bliver frigivet på basis af vores for-programmering. Algoritme-systemet er bare så sindrigt indrettet, at vi opfører os nogenlunde ens (og derudfra definerer, hvad der er fornuft). En lille post-kommunalvalgs-tanke: Ifølge den tankevækkende bog "Homo Deus" af forfatteren Yuval Noah Harari, vil Google om få år kende os bedre, end vi kender os selv - også de drømme, vi ikke engang selv er bevidste om. Måske er det derfor ikke rationelt med demokrati: Kan man forstille sig, at vores stemme i fremtiden blev afgjort ud fra vores googlealgoritme, der faktisk ved, hvad der er godt for os? Derved undgås stemmer fra de (u)fornuftige mennesker, hvis algoritmer muligvis er blevet påvirket uhensigtsmæssigt i løbet af valgkampen.

Personligt tror (håber) jeg ikke, at vi kan reduceres til udelukkende at være en logisk sammensat algoritme, som vil være bedre tjent med at blive computerkontrolleret for at undgå fejl. Men hvad er konsekvenserne for vores livssyn, hvis videnskaben *beviser*, at alle vores handlinger/følelser kan forudsiges nøjagtigt ud fra diverse stimuli? Hvis vi *ved*, at vi bare er en computer med lidt anderledes software end naboen, vil vi så stadig være i stand til at fylde vores liv med mening, og vil vi stadig kunne bevare troen på personligt ansvar? Det er da en tanke værd. Indtil dette er endeligt bevist, kan jeg dog godt lide at tro på både fornuft og fri vilje.

Kort nyt

Konference

Mandag d. 11/12 kl. 9.30 – 13.00 afholder Humanistisk Samfund en konference på Christiansborg, i anledning af årets udgivelse af den internationale The Freedom of Thought Report. Denne rapport afdækker diskrimination og forfølgelse af humanister, ateister og andre fritænkere i hele verden. Rapporten vil blive præsenteret af Bob Churchill fra IHEU, ligesom der vil være oplæg fra Sune Lægaard fra Institut for Menneskerettigheder. Bagefter vil der være debat mellem MF'erne Pelle Dragsted (Enh), Marie Krarup (DF), Daniel Toft-Jakobsen (S) og Anders Stjernholm (Alt). Man tilmelder sig ved at skrive til konference@hs.dk og oplyse navn og adresse. Alle er meget velkomne! Vi ved allerede nu, at der kommer en del politikere og repræsentanter for forskellige organisationer, så det vil være dejligt, hvis de kan opleve et stort fremmøde.

Bryllupper i Aalborg

Humanistisk Samfund kan indtil videre ikke forestå bryllupper, der har juridisk gyldighed. En løsning på dette kan være, at et byrådsmedlem er til stede ved ceremonien, så man så at sige kombinerer en humanistisk ceremoni med et "rådhus-bryllup". I sidste medlemsblad fortalte vi, at Humanistisk Samfunds Aalborg-afdeling havde fået forskellige byråds-kandidater til at love, at de gerne vil bistå ved humanistiske bryllupper, der foregår i Aalborg. Nu er kommunalvalget overstået, og vi kan fortælle, at en af kandidaterne blev valgt ind, nemlig Jørgen Hein fra Det Radikale Venstre.

Nyt folketingsmedlem

Ulla Sandbæks, kirkeordfører fra Alternativet, har fået sygeorlov fra Folketinget. I stedet er Anders Stjernholm indtrådt. Anders Stjernholm er blandt meget andet kendt som formand for Ateistisk Selskab. Det fremgår af hans facebookside, at han gerne ville have afløst Ulla Sandbæk som kirkeordfører, men i første omgang måtte han nøjes med en post som menigt medlem af kirkeudvalget. I stedet blev Carolina Magdalene Maier kirkeordfører.

Humanistisk Samtalepartner

Den 25. – 26. november var det første hold, der skal uddannes som "Humanistiske Samtalepartnere" samlede til to dages undervisning i Odense. En flok dedikerede ildsjælede blev undervist i, hvordan man udviser eksistentiel omsorg, f.eks. overfor personer på hospitaler. Undervisningen vekslede mellem praktiske øvelser og undervisning i emner som samtaler, kommunikation og identitet. Vi regner med, at holdet vil være klar til at rykke ud på hospitaler i løbet af foråret.